

Jorden har all tid Det har inte vi.

Oren Lyons

Ira Sundberg
ekopsykolog

Cemus Livsfilosofi och det moderna samhället
Att känna hopp i en dödsdömd värld
14 maj 2019

www.anotherdevelopmentfoundation.se
irasundberg@gmail.com

Globala mål för hållbar utveckling/Agenda 2030

Ingen fattigdom

Ingen hunger

Hälsa och välbefinnande

God utbildning för alla

Jämställdhet

Rent vatten och sanitet

Hållbar energi för alla

Anständiga arbetsvillkor
och ekonomisk tillväxt

Hållbar industri,
innovationer och
infrastruktur

Minskad ojämlikhet

Hållbara städer och
samhällen

Hållbar konsumtion och
produktion

Bekämpa
klimatförändringen

Hav och marina resurser

Ekosystem och biologisk
mångfald

Fredliga och inkluderande
samhällen

Genomförande och
globalt partnerskap

GLOBALA MÅLEN
För hållbar utveckling

Globala mål för hållbar utveckling/Agenda 2030

1. Ingen fattigdom
2. Ingen hunger
3. Hälsa och välbefinnande
4. God utbildning för alla
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet
- 7. Hållbar energi för alla**
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar konsumtion och produktion
- 13. Bekämpa klimatförändringen**
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen
17. Genomförande och globalt partnerskap

A Safe and Just Space for Humanity

Raworth 2017

Planetens hållbara gränser (Gränsvillkor för planeten)

Steffen 2015

- Klimatförändring
- Nya kemiska substanser
- Ozonskiktets uttunning i stratosfären
- Ökad koncentration av aerosoler i atmosfären
- Havsförsurning
- Påverkan på biokemiska flöden
  - kväve
  - fosfor
- Färskvattenanvändning
- Förändrad markanvändning
- Förlust av biologisk mångfald
  - förlust av ekologiska funktioner
  - artutdöendets takt

Ett säkert och rättvist utrymme för mänskligheten inom planetens hållbara gränser

Raworth 2017

- Mat
- Vatten
- Inkomst
- Utbildning
- Resiliens
- Fred & rättvisa
- Röst
- Arbete
- Energi
- Jämlikhet
- Jämställdhet
- Hälsa

Personlig hållbarhet

- Relationer
- Affekter & känslor
- Arv, miljö & epigenetik
- KASAM
- Grundläggande mänskliga behov

Basaffekter

- Välbefinnande/extas (glädje)
- Intresse/iver (motivation, engagemang, lust)
- Förvåning/häpnad
- Ilska/raseri
- Rädsla/skräck
- Ledsnad/förtvivlan
- Avsmak/äckel
- Avsky
- Skam/förödmjukelse

Grundläggande mänskliga behov

Manfred Max-Neef

- Försörjning/livsuppehälle
- Säkerhet/trygghet
- Uppskattning/tillgivenhet
- Förståelse/begriplighet
- Delaktighet
- Avkoppling/vila
- Kreativitet/skapande
- Identitet/mening
- Frihet

Nånannanism

Ett viktigt jobb behövde utföras och alla var övertygade om att någon skulle göra det.

Vemsomhelst kunde ha gjort det, men ingen gjorde det, för det var allas jobb. Alla tyckte att vemsomhelst kunde göra det, men ingen insåg att alla inte skulle göra det.

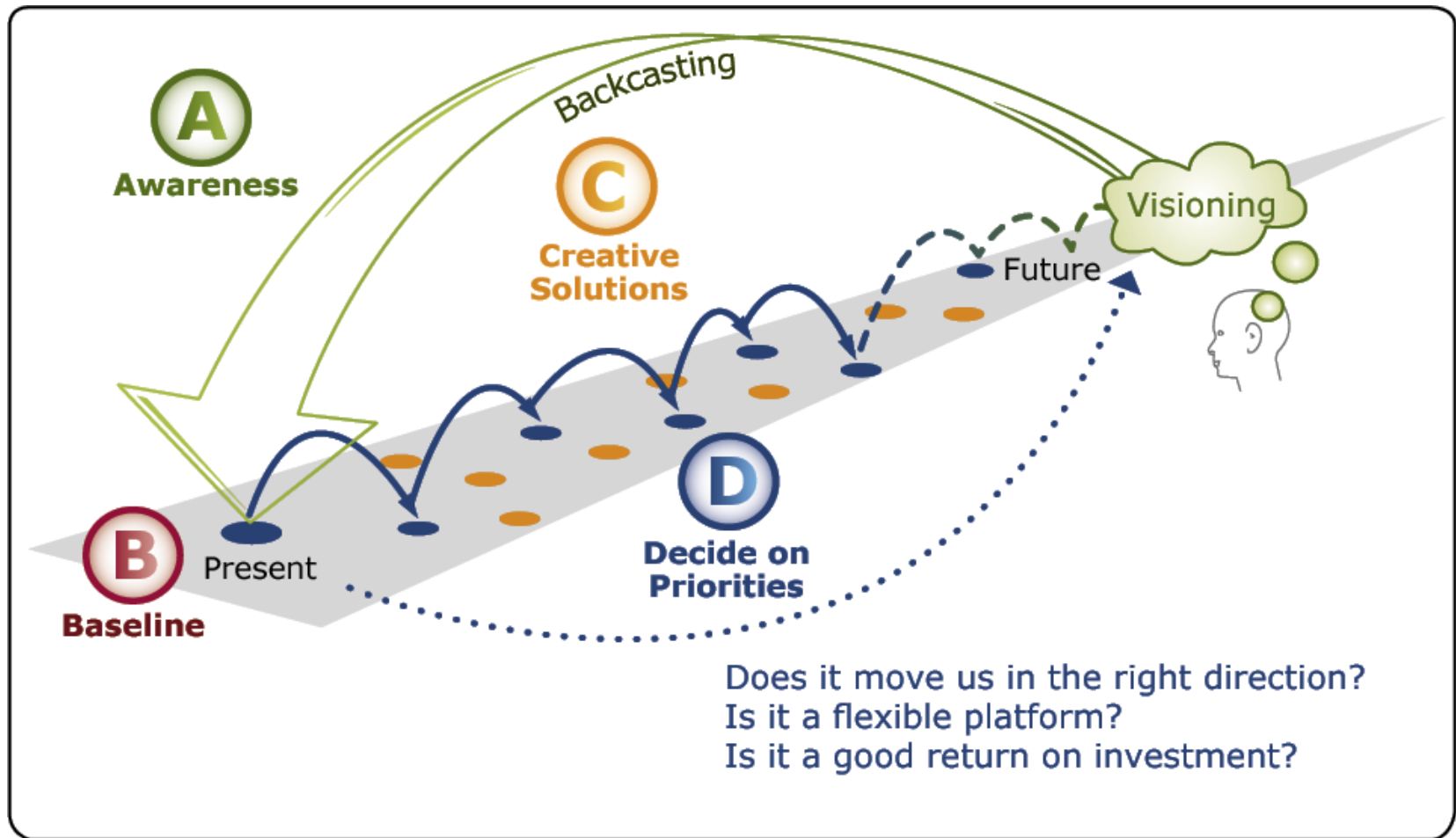
Det hela slutade med att alla skyllde på någon när ingen gjorde vad som vemsomhelst kunde ha gjort.

- Naturvårdsverket, c:a 2001

Från hinder och problem till lösningar

- Sociala. Styrkan i sociala nätverk
- Enkelt. Det ska vara enkelt och lättillgängligt att göra rätt
- Stödjande. Förmedla budskap med positiva känslor
- Berättelsebaserat. Berättelser som kan skapa mening och gemenskap
- Signaler på framgång

The Natural Step - Strategic Sustainable Development

Det minsta vi kan göra
är så mycket som möjligt
Och lite till

Pär Holmgren

Hopp med krisinsikt